

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๐๔/๔๔๔๓

วค. 348
วันที่ 6 ต.ค. 59
เวลา 18.10 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 15853 ลอ
วันที่ - 6 ต.ค. 2559 เวลา 18.10

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถนนนนทบุรี ตำบลบางกระสอ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๔/๒๑๘๑๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. มติคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙
๔. ตารางเปรียบเทียบการปรับปรุงมาตรการ
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๔/๔๓๖๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

กระทรวงพาณิชย์เสนอเรื่อง การทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ อนุมัติมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด จำนวน ๔ โครงการ ประกอบด้วย (๑) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ (๒) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ (๓) โครงการลดดอกเบี้ยเงินกู้ให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และ (๔) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปี ๒๕๕๙/๖๐ ตามความเห็นของสำนักงบประมาณและให้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒. เหตุผลความจำเป็น

คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ พิจารณาการทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓,๔) ดังนี้

๒.๑ เห็นชอบการทบทวนโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ดังนี้

๒.๑.๑ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

(๑) ผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการ เพื่อขยายความช่วยเหลือให้เกษตรกรได้อย่างทั่วถึง ให้ปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์และเงื่อนไข โดยจากเดิม ๑) เกษตรกรรายคน กำหนดวงเงินกู้สูงสุดรายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ๒) สหกรณ์การเกษตร กำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินสหกรณ์ละ ๓๐๐ ล้านบาท ปรับเป็น ๑) เกษตรกรรายคน กำหนดวงเงินกู้สูงสุดรายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ๒) สหกรณ์การเกษตร กำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินสหกรณ์ละ ๓๐๐ ล้านบาท ๓) กลุ่มเกษตรกร กำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินกลุ่มละ ๒๐ ล้านบาท และ ๔) วิสาหกิจชุมชน กำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินวิสาหกิจชุมชนละ ๕ ล้านบาท

(๒) ค่าเก็บรักษาข้าวเปลือก เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ให้มีค่าใช้จ่ายในการตากข้าวเปลือกและค่าแรงงานในการเตรียมข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ โดยจากเดิม ให้ค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกตันละ ๑,๕๐๐ บาท โดยจ่ายให้ผู้เข้าร่วมโครงการเมื่อมีการไถ่ถอนข้าวเปลือกหลังจากเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หรือเข้าร่วมมาตรการระบายข้าวเปลือกที่กำหนด ปรับเป็น ให้ค่าเก็บรักษาข้าวเปลือกตันละ ๑,๕๐๐ บาท โดยจ่ายเป็นค่าเตรียมข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการในวันที่เบิกรับเงินกู้ ๑,๐๐๐ บาท และจ่ายเพิ่มอีกตันละ ๕๐๐ บาท ในวันที่ไถ่ถอนข้าวเปลือก หลังจากเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หรือเข้าร่วมมาตรการระบายข้าวเปลือกที่กำหนด

(๓) การระบายข้าวเปลือก เนื่องจากภาวะราคาข้าวเปลือกหอมมะลิมีความผันผวน การจ่ายสินเชื่อตามราคาที่โครงการกำหนดอาจส่งผลให้เกิดภาระขาดทุนจากการระบายข้าว โดยจากเดิม กรณีเกิดภาระส่วนต่างระหว่างราคาที่โครงการกำหนดในการให้สินเชื่อกับราคาที่ขายได้เกิดภาระขาดทุน จะขอให้คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว (นบข.) พิจารณากำหนดค่าใช้จ่าย ปรับเป็น กรณีเกิดภาระส่วนต่างระหว่างราคาที่โครงการกำหนดในการให้สินเชื่อกับราคาที่ขายได้ ทำให้มีภาระขาดทุนจากการดำเนินโครงการ จะขอให้รัฐบาลชดเชยภาระขาดทุนที่เกิดขึ้นแทนผู้เข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ วงเงินที่ใช้จ่ายในโครงการนี้ จะต้องไม่ไปรวมกับรายได้สุทธิของ ธ.ก.ส. โดยขอให้กระทรวงการคลังกำกับดูแลให้ ธ.ก.ส.แยกบัญชีให้ชัดเจน ว่าส่วนใดเป็นผลประโยชน์ตอบแทนของ ธ.ก.ส.และค่าใช้จ่ายดำเนินการ และส่วนใดที่จะช่วยเหลือเกษตรกร

๒.๑.๒ โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐

เห็นชอบในหลักการและเงื่อนไขตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ และให้รับข้อสังเกตของสำนักงานงบประมาณ ดังนี้

(๑) อัตราการชดเชยดอกเบี้ย เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเก็บสต็อกข้าวเป็นเวลานานขึ้น เป็นการดึงอุปทานออกจากตลาดและเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการในการรับซื้อข้าวจากเกษตรกรได้มากขึ้น โดยจากเดิม ชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ตามระยะเวลาที่เก็บสต็อกไว้ ๖๐ - ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่เบิกจ่ายหรือออกตัวสัญญาใช้เงิน ปรับเป็น ชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี ตามระยะเวลาที่เก็บสต็อกไว้ ๖๐ - ๙๐ วัน และชดเชยดอกเบี้ยในอัตราเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔ เพื่อเก็บสต็อกข้าวตั้งแต่วันที่ ๙๑ - ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่เบิกจ่ายหรือออกตัวสัญญาใช้เงิน ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณได้ให้ข้อสังเกตว่าที่ผ่านมารัฐบาลรับภาระในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยให้เกษตรกรในอัตราร้อยละ ๓ กรณีการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้

ผู้ประกอบการในอัตราร้อยละ ๔ ซึ่งแตกต่างกัน ซึ่งได้ชี้แจงให้ทราบว่า การที่ผู้ประกอบการรับซื้อข้าวในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาแล้วเก็บสต็อกไว้ผลประโยชน์ท้ายที่สุดจะตกแก่เกษตรกรโดยตรง เพราะราคาข้าวจะมีเสถียรภาพ และเกษตรกรจะขายข้าวได้ ในราคาที่เหมาะสม ในขณะที่เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือในโครงการพักชำระหนี้และลดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ และได้รับการช่วยเหลือเพิ่มเติมในโครงการฯ ไร่ละ ๑,๐๐๐ บาท ด้วย

(๒) วงเงินค่าใช้จ่าย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการชดเชยดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น โดยจากเดิม วงเงินชดเชยค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น ๙๔๐ ล้านบาท จำแนกเป็น วงเงินชดเชยดอกเบี้ย ๙๓๗.๕๐ ล้านบาท และวงเงินดำเนินการ ๒.๕๐ ล้านบาท ปรับเป็น วงเงินชดเชยค่าใช้จ่าย รวมทั้งสิ้น ๑,๓๐๖.๕๐ ล้านบาท (เพิ่มขึ้น ๓๖๖.๕๐ ล้านบาท) จำแนกเป็น วงเงินชดเชยดอกเบี้ย ๑,๓๐๓.๗๕ ล้านบาท และวงเงินดำเนินการ ๒.๗๕ ล้านบาท โดยเบิกจ่ายจากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ ๒๕๖๐

(๓) วงเงินสินเชื่อของผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถมีเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร โดยจากเดิม ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ ยื่นความประสงค์ผ่านธนาคารผู้ให้กู้ยืม และธนาคารถ่วงรองวงเงินสินเชื่อที่มีวัตถุประสงค์ในการรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรเพื่อเก็บสต็อกตามโครงการฯ ปรับเป็น ขอความร่วมมือธนาคารพิจารณา กรณีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ประสงค์เพิ่มวงเงินสินเชื่อให้มีวงเงินใกล้เคียงกับสต็อกที่เป็นหลักประกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกู้ยืมเงินของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่มีสินทรัพย์อื่นเป็นหลักประกัน รวมอยู่ด้วย เนื่องจากในการเข้าร่วมโครงการฯ มีหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบสต็อกเป็นประจำทุกเดือน

(๔) การจัดสรรวงเงิน เพื่อส่งเสริมโครงการฯ สินเชื่อให้กลุ่มชาวนาผู้ผลิตข้าวแบบนาแปลงใหญ่ โดยจากเดิม คณะอนุกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ จะจัดสรรวงเงินของผู้ประกอบการที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ให้อยู่ภายในกรอบวงเงินที่ได้รับอนุมัติ เป้าหมายการเก็บสต็อก ๘ ล้านตัน ปรับเป็น คณะอนุกรรมการพิจารณาชดเชยดอกเบี้ยฯ จะจัดสรรวงเงินให้ผู้ประกอบการที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ ที่รับซื้อข้าวจากเกษตรกรนาแปลงใหญ่ได้วงเงินกู้เป็นลำดับแรกก่อน เพื่อดึงอุปทานส่วนเกินออกจากตลาด และเห็นชอบในหลักการกรณีเกินกรอบเป้าหมายและวงเงินที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเพิ่มเติม จะขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป

๒.๒ มอบหมายกระทรวงพาณิชย์และ ธ.ก.ส. ประเมินผลการดำเนินงานของโครงการทั้ง ๒ โครงการ และโครงการอื่นที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการในปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ โดยรายงานให้คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าวทราบเป็นประจำทุก ๓ เดือน

๓. มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

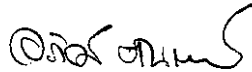
คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ให้ส่วนราชการที่จะเสนอเรื่องขออนุมัติงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เสนอเรื่องให้สำนักงบประมาณดำเนินการเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อน ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เพื่อนำเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ เงินงบกลางฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ที่เพิ่มขึ้น ๓๖๖.๕๐ ล้านบาท จากเดิม ๙๔๐ ล้านบาท เป็น ๑,๓๐๖.๕๐ ล้านบาท (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ โดยการดูดซับอุปทานในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก จึงเห็นควรทบทวนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรและรักษาเสถียรภาพราคาข้าว ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ ด้านการตลาด จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ และ (๒) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๕๙/๖๐ เพื่อจูงใจให้มีการเก็บสต็อกเพิ่มเพื่อรักษาระดับราคาข้าวในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากเพิ่มขึ้น โดยของบประมาณเพิ่มเติมจาก ๙๔๐ ล้านบาท เป็น ๑,๓๐๖.๕๐ ล้านบาท (เพิ่มขึ้น ๓๖๖.๕๐ ล้านบาท) เบิกจ่ายจากงบกลาง รายการสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ตามที่คณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ ในข้อ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอริติ ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

โทร. ๐-๒๕๐๗-๖๑๘๐

โทรสาร ๐-๒๕๔๗-๕๕๐๒